

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

8. Vtrum passio eius impediuerit gaudium fruitionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

superioris appetitus beati, passio Christi, & similiter nec contra uelle conditiona tum illius, & similiter nec contra eundem, quamuis colligatum corpori, quia non habuit locum redundantia in Christo. Ad illud de contritione peccatorum nostrorum dicitur, quod dolor ille est rationis inferioris: quoniam obiectum talis actus est aliquid temporale, scilicet: of

D. 199.

p. p. q. 77. ar. 1. & 2.

In corp. ar.

In corp. ar.

3. dist. 15. q. 2. ar. 1. q. 2. & 11. ad 3. & 9. 26. ar. 9. & 10. & quo. 1. q. 2. ar. 3. cor. & 0. 3. ca. 238. & 239. q. 15. ar. 10.

L. 10. c. 5. & 17. c. ult.

Art. 6. huius quæst.

3. 2. q. 4.

illum modum passionis, quo potentia aliqua dicitur pati ex parte sui subiecti, sic omnes potentiae animae Christi patiebantur. omnes, enim potentiae animae radicantur in essentia eius, ad quam peruenit passio, passio corpore, cuius est actus.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod licet intellectus, secundum quod est potentia quaedam, non sit corporis actus: essentia tamen animae est corporis actus, in qua radicatur potentia intellectiva, ut in prima parte habitum est.

AD SECYNDVM Dicendum, quod illa ratio procedit de passione, quae est ex parte proprii obiecti, secundum quam, superior ratio in Christo passa non fuit.

AD TERTEYVM Dicendum, quod dolortunc dicitur esse passio perfecta, per quam anima perturbatur, quando passio sensitiuae partis pertingit usque ad immutandum rationem a rectitudine sui actus, ut scilicet sequatur passionem, & non habeat liberum arbitrium super eam. Sic autem passio sensitiuae partis non peruenit in Christo usque ad rationem, sed ex parte subiecti, sicut dictum est.

AD QVARTVM Dicendum, quod intellectus speculatiuus non potest habere dolorem, uel tristitiam ex parte sui obiecti: quod est uerum absolute consideratum, quod est perfectio eius: potest tamen ad ipsum pertingere dolor uel causa doloris, per modum iam dictum.

ARTICVLVS VIII.

Utrum tota anima Christi in passione frueretur fruitione beata.

AD OCTAUYM sic proceditur. Videtur, quod anima Christi in articulo illius passionis non tota frueretur fruitione beata. Impossibile est enim simul dolere & gaudere, cum dolor & gaudium sint contraria: sed anima Christi tota patiebatur dolorem in tempore passionis, ut supra habitum est. non ergo poterat esse, ut tota frueretur.

¶ 2. Praet. Phil. dicit in 7. Ethico, quod tristitia si sit uehemens, non solum impedit delectationem contrariam, sed quaecumque, & conuerso: dolor autem passionis Christi fuit maximus, ut ostensum est; & similiter delectatio fruitionis est maxima, ut in principio secunde partis habitum est. non ergo potuit esse, quod anima Christi tota simul pateretur

& frueretur.

¶ 3. Praet. Fruitio beata est secundum cognitionem & amorem diuinorum, ut patet per Aug. in 1. de doct. chri. sed non omnes uires anime attingunt ad cognoscendum & amandum Deum. non ergo tota anima Christi fruebatur.

SED CONTRA est, quod Dam. dicit in 3. li. quod diuinitas Christi permittit carni agere & pati, quae propria ergo pari ratione cum proprio esset anima Christi in quantum erat beata, quod frueretur, passio eius fruitione non impediebat.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est prius, tota anima potest intelligi & secundum essentiam, & secundum omnes eius potentias. Si autem intelligatur secundum essentiam, sic tota anima fruebatur, in quantum est subiectum superioris partis animae, cuius est frui diuinitate, ut sicut passio ratione essentiae attribuitur superiori parti animae, ita conuerso fruitio ratione superioris partis animae attribuitur essentiae. Si uero accipiamus totam animam ratione omnium potentiarum eius, sic non tota anima fruebatur, nec directe quidem, quia fruitio non potest esse actus cuiuslibet partis animae, nec per redundantiam gloriae, quia dum Christus erat uiuitor, non fiebat redundantia gloriae a superiori parte in inferiorem, nec ab anima in corpus: sed quia nec conuerso superior pars animae impediebat circa id, quod est sibi proprium per inferiorem, consequens est, quod superior pars animae perfecte fruebatur Christo patiente.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod gaudium fruitionis non contrariatur directe dolori passionis, quia non sunt de eodem: nihil autem prohibet contraria eidem inesse, non secundum idem. & sic gaudium fruitionis potest pertinere ad superiorem partem rationis per proprium actum: dolor autem passionis secundum suum subiectum. Ad essentiam uero animae pertinet dolor passionis ex parte corporis, cuius est forma: gaudium uero fruitionis ex parte potentiae, cui subiecitur.

AD SECYNDVM Dicendum, quod uerbum illud phil. habet ueritatem ratione redundantiae, quae naturaliter fit ab una potentia animae in aliam, sed haec in Christo non fuit, ut supra dictum est.

AD III. Dicendum, quod ratio illa procedit de totalitate animae, quantum ad eius potentias.

ARTICVLVS IX.

Utrum Christus fuerit conuenienti tempore passus.

AD NONVM sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit conuenienti tempore passus. Passio enim Christi figurabatur per immolationem agni paschalis, unde & Apost. dicit 1. ad Corin. 5. Pascha nostrum immolatus est Christus: sed agnus paschalis immolabatur quartadecima die ad uesperam, ut dicitur Exo. 12. ergo uideatur quod Christus tunc debuerit pati, quod patet esse falsum: nam tunc pascha cum suis discipulis celebrabit, secundum illud Marc. 14. primo die azimorum

¶ Tertia conclusio est. Superior pars animae proprio actu fruebatur Christo patiente. Probatur, quia non impediebat a coeua sibi fruitio per inferiorem partem patientem.

¶ In corp. ar. & 216.

¶ Super quaest. quadragesima sexta articulum nonum.

¶ Titulus clarus. ¶ In corpore una conclusio. Christus est conuenienti tempore passus. Probatur dupliciter. Primo, Passio Christi subiecta erat eius uoluntati ergo. Probatur consuetudine, quia uoluntas Christi regebat diuina sapientia sua uires omnia disponente. Secundo, auctoritate Aug. ¶ In responsione ad primum nota, quod moderni latini ad huc non quietantur